

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De korpschef van de politie
de heer E.S.M. Akerboom
Nieuwe Uitleg 1
2514 BP DEN HAAG

Inspectie Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectievenj.nl

Datum 14 november 2017
Onderwerp De taakuitvoering van de politie in de zaak 'Bergen' in Hoorn

Ons kenmerk
2148488

Bijlagen
2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer Akerboom,

Op 7 juni 2017 publiceerde *De Telegraaf* een artikel waarin het slachtoffer van een poging tot verkrachting in Hoorn (NH) aangaf dat zij van mening was dat de politie zich te weinig had ingespannen om de verdachte op te sporen. Hij was haar telefoon gaan gebruiken nadat hij deze van haar had gestolen. Zij verhaalde hoe zij zelf acties had ondernomen om achter de identiteit van de verdachte te komen. Dit deed ze door haar mobiele telefoon te traceren en, via social media, contact met hem te leggen (zie bijlage I).

Het relaas van het slachtoffer was aanleiding voor een maatschappelijke discussie over het optreden van de politie in deze zaak. Dat het slachtoffer op schijnbaar eenvoudige wijze in staat was de locatie en de identiteit van de verdachte te achterhalen suggereerde dat de politie niet voortvarend had opgetreden, in de wetenschap dat de aanhouding van de verdachte ruim vier maanden na het incident plaats vond.

De zorgen die het slachtoffer heeft geuit en het beeld dat is ontstaan over het optreden van de politie in deze zaak zijn voor de Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna: de Inspectie) aanleiding geweest om een onderzoek te verrichten. In deze brief rapporteert de Inspectie over de bevindingen van dit onderzoek.

Onderzoeksaanpak

De Inspectie verricht haar onderzoek vanuit haar rol als toezichthouder op de taakuitvoering van de politie. Doel van dit onderzoek is om vast te stellen of de politie haar taak in deze zaak goed heeft uitgevoerd en of er knelpunten zijn aan te geven.

Met betrekking tot de feiten en omstandigheden heeft de Inspectie als eerste met het slachtoffer gesproken. Daarnaast heeft de eenheid Noord Holland een feitenrelaas opgeleverd. Omdat dit een eigen onderzoek is heeft de Inspectie dit relaas gevalideerd. De validatie bestond uit het controleren in de systemen (BVH, SummIt en BosZ) van genoemde data en acties. Vervolgens heeft de Inspectie de zaak inhoudelijk besproken met de leiding van de politie-eenheid, met de teams Zeden en Forensische Opsporing, met de betrokken officieren van justitie en met het Nederlands Forensisch Instituut.

Voor de beoordeling van de taakuitvoering door de politie is de Inspectie uitgegaan van normen die de politie voor zichzelf heeft gedefinieerd en vastgesteld. De voor deze zaak relevante normen staan in het *Dienstverleningsconcept Nationale Politie en de Politie-instructie Zeden, Kinderpornografie en Kindersekstoerisme*. De combinatie van deze normen levert in de eerste plaats de interne maatstaf op dat een verdachte binnen een termijn van zes maanden moet worden opgespoord, conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving en door daartoe opgeleide en gecertificeerde medewerkers. Daarnaast heeft de politie zich ten doel gesteld dat het vertrouwen van het slachtoffer en dat van de maatschappij in de politie wordt versterkt door de wijze waarop zij haar onderzoek uitvoert. De burger mag verwachten dat de politie zich maximaal inspant. Door daarbij zorgvuldig, tijdig en voortvarend op te treden en daar duidelijk over te communiceren krijgt de burger het gevoel dat de zaak bij de politie in goede handen is.

Inspectie Justitie en
Veiligheid

Datum
14 november 2017

Ons kenmerk
2148488

Bevindingen en conclusie

De Inspectie heeft vastgesteld dat het door de politie opgestelde feitenrelaas een correcte weergave van de gebeurtenissen bevatte. Mede op basis hiervan heeft de Inspectie het feitencomplex en de verrichte opsporingshandelingen onderzocht. Vervolgens heeft de Inspectie een eigen feitenrelaas opgesteld (zie bijlage II). De Inspectie heeft vervolgens de feiten en het handelen van de politie getoetst aan de hierboven genoemde normen. De Inspectie gaat bij de weergave van de feiten weliswaar in op de beslissingen van het OM, maar geeft geen oordeel over de toepassing van strafvorderlijke bevoegdheden door het OM.

De politie heeft de verdachte op 27 februari 2017 aangehouden. De Inspectie komt tot de conclusie dat de politie in deze zaak de verdachte weliswaar binnen de daarvoor door het OM en de politie gestelde termijn heeft opgespoord door daartoe opgeleide en gecertificeerde medewerkers, maar plaatst ook een aantal kritische kanttekeningen bij de wijze waarop de politie het onderzoek heeft uitgevoerd.

Bejegening

Een eerste kritische kanttekening betreft de communicatie met het slachtoffer. Deze was niet proactief en niet helder. Zo geeft het slachtoffer aan dat het voor haar niet steeds duidelijk is geweest of en hoe er vervolg werd gegeven aan de aanknopingspunten die zij bij de politie onder de aandacht bracht, wat betreft haar mobiele telefoon en social media account. Mede hierdoor is het begrijpelijk dat het slachtoffer geen volledig vertrouwen in de politie heeft gehad. Het slachtoffer van een zaak als deze kan een sterke behoefte hebben om op de hoogte gehouden te worden van de voortgang van het onderzoek. Hoewel het in het kader van het opsporingsbelang niet altijd mogelijk is om opsporingshandelingen in detail toe te lichten, kan het slachtoffer centraal stellen en een heldere communicatie met slachtoffers over het onderzoek het gevoel versterken dat de zaak bij de politie in goede handen is. De Inspectie concludeert dat dit nu niet het geval was.

Voortgang van het onderzoek

Een tweede kritische kanttekening betreft de voortgang van het onderzoek. Dit heeft allereerst betrekking op het opnemen van de aangifte. In de *Politie-instructie zeden, kinderpornografie en kinderekstoerisme* wordt aangegeven dat, indien een slachtoffer en verdachte bekenden van elkaar zijn, het slachtoffer in principe bedenktijd krijgt over het wel/niet doen van een aangifte.

Dit betreft maatwerk met als uitgangspunt een termijn van maximaal twee weken. De strekking van de bedenktijd voor het doen van een aangifte is dat mensen begrijpelijkerwijs zeer emotioneel geraakt zijn door een zedenmisdrijf, naast het lichamelijke leed. In dit geval waren slachtoffer en verdachte geen bekenden van elkaar. Het slachtoffer gaf dezelfde dag al aan dat ze aangifte wenste te doen.

Hierop maakte de politie met haar een afspraak om twee weken later aangifte te doen. In de periode voorafgaand aan de aangifte nam het slachtoffer contact op met inlichtingen over haar gestolen telefoon. In deze periode was het niet geheel duidelijk wie er binnen de politie feitelijk voor de voortgang van het onderzoek verantwoordelijk was, mede omdat de zaak werd overgedragen tussen functionarissen. Uit het onderzoek blijkt niet dat de politie heeft overwogen of het doen van aangifte op een eerder moment opportuun was.

Inspectie Justitie en
Veiligheid

Datum
14 november 2017

Ons kenmerk
2148488

Het slachtoffer had verder mogen verwachten dat het politieoptreden, behalve zorgvuldig en tijdig, ook voortvarend gebeurt. In deze zaak heeft het echter relatief lang geduurd voordat de politie beschikbare camerabeelden uitkeek, onderzoek deed naar de mobiele telefoon van het slachtoffer, referentie-materiaal bij haar afnam en rechercheerde op social media. Dit heeft het gevoel bij het slachtoffer versterkt dat de zaak bij de politie niet in goede handen was. De Inspectie concludeert dat op verschillende momenten in het onderzoek voortvarender had kunnen worden opgetreden, waardoor het vertrouwen van het slachtoffer in de politie minder geschaad zou zijn.

De Inspectie verwacht dat de geplaatste kritische kanttekeningen aanleiding zullen zijn voor verdere verbeteringen in de (opsporings)taak van de politie. De Inspectie verneemt gaarne zo spoedig mogelijk op welke wijze u hier invulling aan geeft.

Een afschrift van deze brief heb ik vandaag verzonden aan de minister van Justitie en Veiligheid en aan de eenheidschef van de politie eenheid Noord-Holland.

Met vriendelijke groet,

J.G. Bos

Hoofd Inspectie Justitie en Veiligheid

